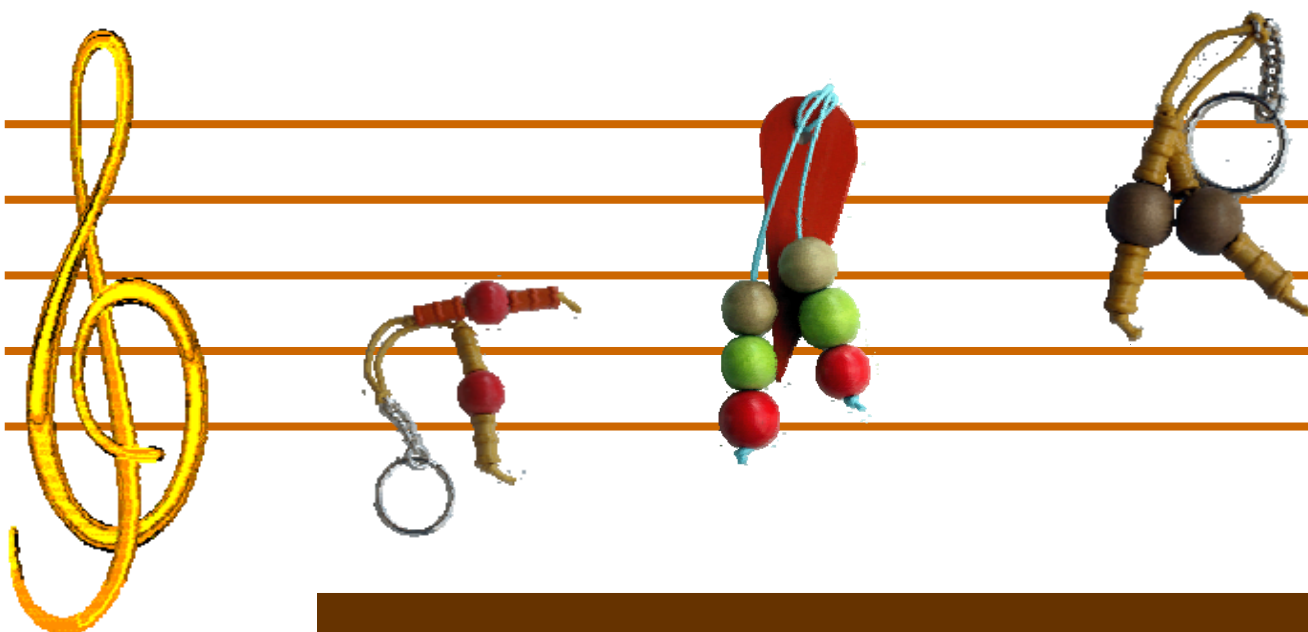

Núm. 14 Estiu 2012

Parlem

EDITORIAL

3.- Equip de redacció.

OPINIÓ

3.- Tres maneres de fer, un objectiu comú: afrontar la situació actual amb èxit, pels *Srs. Josep, Ramon, Francisco i la Sra. Fontdevila Ibáñez*.

L'ENTREVISTA

4.- Sr. *Josep M. Lizandra*, músic.

PARLEM DE SALUT

7.- La presbiacúsia, pel *Dr. Eduard Bodet*.

LES NOSTRES ACTIVITATS

9.- Tots som joves, tots som grans. L'escola Pau Claris. Sant Jordi. Tardes de trobada. La mona de Pasqua.

HISTÒRIES O CONTES

13.- Una de mestres, pel *Sr. Joaquim Moragues*.

LES NOSTRES RECEPTES I COSES CASOLANES

14.- Amanida russa.
Taps de cera i mal d'oïda.

PARLEM AMB LA GENT GRAN

15.- *Sra. Antònia Roig*, vedette.

RECORDEM

18.- La música.

SENSACIONS

21.- Alumnes del Col·legi Pau Claris.

OCI I CULTURA

22.- Endequina.
Aparella.
Agraïments.

Equip de redacció:

Alba Escavias Vacas, Maribel Galarza Claramunt, Susanna Forné González, Lali Garcia Ràfols, Eva March Álvarez i Silvia Regueiro Artigas.

Han col·laborat en aquest número:

Alumnes del Pau Claris, Sussi Boniquet, Núria Balletbó, Eduard Bodet, Teresa Esclusa, Montse Espinalt, Josep M. Lizandra, Teresa Garcia, Dani Jiménez, Dolors Jové, Miquel Planella i Teresa Serra.

Els nostres residents:

Rosa Boix, Josep Bonet, Carmen Call, Joan Corominas, Maria Costa, Núria Espunyes, Francisco Fernández, Alfonso Garcia, Rosario Guitart, M. Rosa Isern, Dolores Julve, Joaquim Moragues, Ramona Oliva, Francisca Pagés, Conxita Pallarés, Conxita Pernal, Joan Piñol, Blanca Puigdellivol, Joana Queixalós, Casilda Reyes, Antònia Roig, Carmen Sánchez, Anna M. Santos, Ramon Serrano i Rosalia Viladrich.

Dibuix portada: Teresa Serra.

Telèfon: 973 35 24 11 **e-mail:** parlem@fsh.cat **Periodicitat:** trimestral.

Editorial

La música, molts cops de forma inconscient, ens acompanya al llarg de la nostra vida. Una melodia ens pot portar bons moments i ens rescata sensacions oblidades.

A ella hem volgut dedicar aquest número d'estiu de **Parlem**.

Esperem portar-vos un xic de música amb tots els records dels nostres padrins que hem recollit entre aquestes pàgines.

Equip de redacció

Opinió

Tres maneres de fer, un objectiu comú: afrontar la situació actual amb èxit.

En una de les estones que xerrava amb els "meus avis", vàrem parlar de l'evident desacord entre les necessitats de la gent i la situació social actual.

Com us faríeu escoltar vosaltres?

En Ramon va dir que s'havia de participar activament en les mobilitzacions, i va fer memòria de la seva participació al boicot dels tramvies a l'any 1951, malgrat la duresa del franquisme. Des de 1977 podem escollir democràticament els nostres governants, ens va dir. L'any passat, enmig de les concentracions dels indignats, es va atansar a uns nois i els hi va preguntar si anaven a votar "Quan em van dir que no, els hi vaig dir: llavors perquè protesteu? Si la vostra obligació és votar com a ciutadans!"

En Josep opina que tot hi poder participar amb el vot, ell està decebut, doncs no se sent del tot representat.

D'altra banda en Francisco, que es considera apolític, està d'acord amb les vagues dels treballadors.

Quins canvis creieu que necessitem fer? els hi vaig preguntar.

De seguida, en Francisco va contestar: ens hem d'ajudar els uns als altres, recuperar els valors, prendre consciència social. S'ha de procurar que les persones puguin ser pares, que els seus fills tinguin estudis i formació gratuïta i que al final aquests fills puguin treballar.

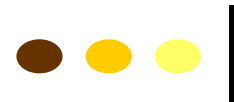
Ramon apunta que uns dels problemes és la nostra forma de viure, perquè molts volem estirar més el braç que la màniga. El que demana el Ramon, és un augment de les pensions.

**Josep, Ramon, Francisco
i Fontdevila Ibáñez.**

En Josep pensa que part de la solució passa per treure els sous vitalicis i els que són desmesurats per la tasca que es fa.

Després de sentir-los parlar, no puc deixar de pensar en com es complementaven els seus discursos, en la sensatesa de les seves observacions, en la importància que ens tinguin en compte i en la capacitat de fer-nos escoltar.

Sr. Josep M. Lizandra

MÚSIC

En Josep M. Lizandra Micó va néixer a Barcelona l'any 1955. Des de molt petit pujava a Músser. Ara fa 30 anys que es va casar amb una filla de Músser i s'hi va quedar a viure. Durant 25 anys es va guanyar la vida fent formatges, fins que el 2007 va traspasar el negoci i, ara, es dedica exclusivament a la seva gran afició: la música. Avui és un referent de la música tradicional del Pirineu.

Com va néixer la seva afició per la música tradicional?

La música sempre m'ha agradat, el meu pare ja era músic. Quan vaig venir a viure al Pirineu, al començament dels anys 80, havia molta tradició amb l'acordió diatònic i em va interessar força. Havia gent gran que tocava l'acordió d'oïda, entre ells recordo a l'Estevet Sastre d'Alinyà, al Ferrer d'Aransa i al Comara de Tolorriu. Jo vaig aprendre algunes cançons d'ells.

Es van començar a organitzar les trobades d'Arsèguel i, mica en mica, es va anar recuperant la tradició. Vam voler ensenyar a tocar l'acordió diatònic als nens de l'escola de Montellà, i tothom, pares, alumnes i mestres, van respondre molt favorablement.

Quins instruments toca?

Jo toco la trompeta, després vaig aprendre l'acordió diatònic i també sé tocar el fiscorn, una espècie de trompeta. Amb el fiscorn havia tocat a la Cobla Cadí, un grup de músics d'Oliana, Músser, Montferrer i la Seu que anava pels pobles i per Andorra tocant sardanes.

Perquè l'acordió és tant important al Pirineu?

L'acordió es va inventar ara fa uns 170 anys. Quan va arribar al Pirineu, va desplaçar els altres instruments, perquè és molt agraït. Antigament es tocava el violí, però és molt més difícil i necessita d'altres instruments per formar una orquestra. En canvi, amb un acordió sol, ja tens la música per ballar. A cada poble hi havia un acordionista, el més agosarat i emprenedor es feia portar un acordió per un tragner des de França i n'aprenia d'oïda. En general, no sabien música i feien la seves versions de les peces. Quan aquesta generació es va anar fent gran es va anar perdent la música de l'acordió, però restava molt viva a la memòria de tots. Quan l'Artur Blasco va començar amb les trobades d'Arsèguet, juntament amb altres moviments que van confluïr, com l'escola, l'acordió va ressorgir amb força. Els avis estaven molt contents que els néts n'apreguessin, els hi feia molta il·lusió.

Coneix alguna anècdota?

Hi havia un electricista molt apanyat, l'Estevet Obach, que anava als pobles, feia les feines de l'ofici i després tocava l'acordió i el bombo, a vegades l'acompanyava un saxo, explicava acudits i feia sol la festa. L'anomenaven l'Orquestra Alegria.

Què és l'Escola de Folk?

És una escola itinerant de música tradicional. Som un grup de professors que anem per tots els pobles petits on hi ha nens que volen aprendre a tocar un instrument. Anem a Lles, Martinet, Alp, Bellver, Prats, Montferrer..., fins i tot, al Pallars. En total tenim prop de 500 alumnes.

En quins projectes col·labora?

Participo amb el fiscorn en el grup Torb, grup de vent de muntanya. Som una colla de músics, de diferents pobles de la comarca que toquem diversos instruments tradicionals de vent, com ara la tarota, el trombó, la tuba, la gralla i el fiscorn, a part de les percussions. Toquem en alguns balls tradicionals, així com, en alguns concerts vermuts.

També faig tallers de danses tradicionals. A Bellver porto una colla de cantaires joves per a les Caramelles i participo en un duet de música tradicional "La Sonsoni", amb acordió diatònic i violí, actuem pel Pirineu, encara que, de tant en tant, també traspassem fronteres.

Com es recupera un ball tradicional?

Quan en un poble hi ha ganes de recuperar alguna festa o un ball, la feina és relativament fàcil. Tots els pobles, i especialment els del Pirineu, tenen una riquesa de cultura tradicional molt gran i quan hi ha il·lusió, la recuperació de la festa està assegurada.

Es recull documentació, es parla amb la gent gran del poble per contrastar els seus records i s'adapta tot plegat, tenint ben present, que cal que s'ho sentin com a una cosa seva.

Per exemple, a Alinyà hem recuperat el Ball Pla i a la Pobla de Segur, a la festa dels raiers, "El bon jorn".

Actualment les danses i les tradicions, en general, segueixen tenint una important funció social i enforteixen el sentiment de poble, la identitat com a poble.

Parlem de salut...

LA PRESBIACÚSIA

Pel Dr. Eduard Bodet

Què entenem per presbiacúsia?

La presbiacúsia és la pèrdua progressiva de la capacitat per sentir que experimenten algunes persones amb l'edat, degut al deteriorament que es produeix en el sistema auditiu en envellir. No s'ha de considerar com una malaltia senil, si no com la manifestació de la situació normal de l'aparell auditiu en l'edat avançada, en la qual tots els òrgans van perdent eficàcia en la seva funció.

Quina és la causa de la presbiacúsia?

Amb el temps, tots perdem audició. Ara bé, l'aparició d'aquesta presbiacúsia es pot veure afavorida per alguns factors, com ara, els antecedents familiars, el fet d'haver patit determinades afeccions com les infeccions d'oïda, els traumatismes cranials, l'exposició a ambients sorollosos, l'arteriosclerosi, la hipertensió arterial, la diabetis o la utilització de medicació ototòxica.

Quins són els símptomes d'una presbiacúsia?

La majoria de les vegades la persona acudeix a consulta perquè no sent bé. Altres cops, la persona explica sentir bé però que no entén el que li diuen, sobre tot si està en ambient sorollós. Alguns pacients es queixen, a més, de tenir sorolls en la oïda (anomenats acúfens), que en determinades ocasions poden ser, fins i tot, més molestos que la mateixa pèrdua auditiva. Totes aquestes situacions poden limitar la vida social i familiar de la persona.

Com es diagnostica una presbiacúsia?

Només un otorinolaringòleg ha de realitzar un diagnòstic de pèrdua auditiva. Ens plantegem aquest diagnòstic quan ens trobem davant d'un pacient d'una relativa edat avançada que manifesta estar perdent la seva capacitat auditiva.

Per realitzar el diagnòstic, en primer lloc es practica una inspecció visual directa de l'oïda mitjançant una otoscòpia, que acostuma a ser normal en la majoria dels casos. La següent prova a realitzar és una audiometria, que consisteix en un test auditiu en el qual el pacient ens fa saber quan comença a sentir una sèrie de tons purs. Les persones amb presbiacúsia presenten pèrdua d'audició habitualment en freqüències altes.

Existeix alguna prevenció?

És important realitzar revisions auditives periòdiques, sobretot en persones que treballen en ambients sorollosos o que presenten antecedents familiars de sordesa.

A grans trets, per protegir l'audició, es recomana evitar, sempre que es pugui, l'exposició als sorolls forts, sobretot si són sorolls continuats. Si no és possible evitar-los, cal utilitzar protectors acústics (taps o millor cascos). També es recomana mantenir una vida sana, evitar els hàbits tòxics (com la ingesta d'alcohol o el consum de tabac) i realitzar exercici de forma regular, tot això ens ajuda a prevenir malalties sistèmiques que poden afectar a l'audició. De manera similar, mantenir xifres adequades de tensió arterial, de sucre i de colesterol ens ajudarà a prevenir malalties cardiovasculars que també poden afectar l'audició. Finalment, el nostre metge ens advertirà sobre la presa de medicaments ototòxics, com l'àcid acetil salicílic, que cal evitar sobretot si ja presentem problemes auditius.

Com es tracta una presbiacúsia?

El tractament recomanat, quan es considera necessari, és l'adaptació d'una pròtesi auditiva (audiòfon), la qual ha de ser configurada i calibrada segons les necessitats audiològiques i el perfil audiomètric del pacient.

Les nostres activitats

Tots som joves, tots som grans

Aquesta ha estat la segona trobada entre els alumnes del Col·legi la Salle i els nostres residents. Com ja vam explicar en la darrera revista, en aquesta trobada hem fet una gincama pel centre. A les proves, fabricar un telèfon, passar-se una pilota, moure uns bastons, construir un collars, etc., hi participaven conjuntament un resident i un alumne.

Hem passat una estona divertida i, en acabat, els alumnes ens han donat un cop de mà, parant taula i donant suport a l'hora dels àpats.

Ara, només ens queda una trobada i l'experiència s'haurà acabat, tot i que podem avançar que ha estat molt gratificant i, el més important, ens ho estem passant molt bé!

L'escola Pau Claris

E
L
B
I
N
G
O

I
N
T
E
R
G
E
N
E
R
A
C
I
O
N
A
L

També, com l'any passat, hem fet una trobada amb els alumnes de l'escola Pau Claris, per organitzar un Bingo intergeneracional: hi jugaven parelles d'un alumne i un resident. Van sortir molts premis i moltes rialles!

Sant Jordi

Aquest any el temps no va permetre que poséssim una parada per vendre els punts de llibre i els clauers que havíem fet, però, com formiguetes, ja portàvem dies fent-ho de manera ambulant i vam poder treure alguns calerons. No obstant, aquell dia no ens vam quedar a la residència i vam baixar a donar un cop d'ull a les parades de roses i llibres.

Durant la mateixa setmana de Sant Jordi, vam rebre la visita de la Coral de l'Esplai, que enguany estrenaven una nova directora, i dels alumnes de l'escola Pau Claris que també van venir a animar-nos una miqueta la tarda. En acabat, aquest any, vam tenir l'oportunitat de gaudir d'una petita audició de violí que un dels mateixos alumnes va interpretar

Tardes de trobada

Per primera vegada aquest any hem realitzat activitats fora de la residència, en una sala del Centre Cívic que ens ha deixat l'Ajuntament. La primera en motiu de la Feria d'Abril. Aquests tipus d'activitats té com a objectiu crear un espai de trobada entre els usuaris, la gent de la Seu i els mateixos familiars, a l'hora que passem una molt bona estona

Ballarines de flamenc

Premiats en els sortejos

Cantant de cobla

Ballarines de la dansa del ventre

Premiada en els sorteig

La mona de Pasqua

La mona la regalen els Padrins... Doncs bé, aquí ens la fem nosaltres, amb ajuda del personal de la residència, en especial de l'Antònia, que a més d'agradar-li molt li surten boníssimes.

Per a properes festes haurem de demanar a l'Antònia que vingui com a voluntària, ja que aquest any ja es jubila!!!

Agraïm la col·laboració desinteressada dels voluntaris:

**Angleta, Carmen, Encarna, Marina, Mossèn Mas,
Pilarin, Pepita, Ramon, Rosa, Silvia, Veronica,
Alejandro, German i Jenny.**

Històries o contes

Una de mestres

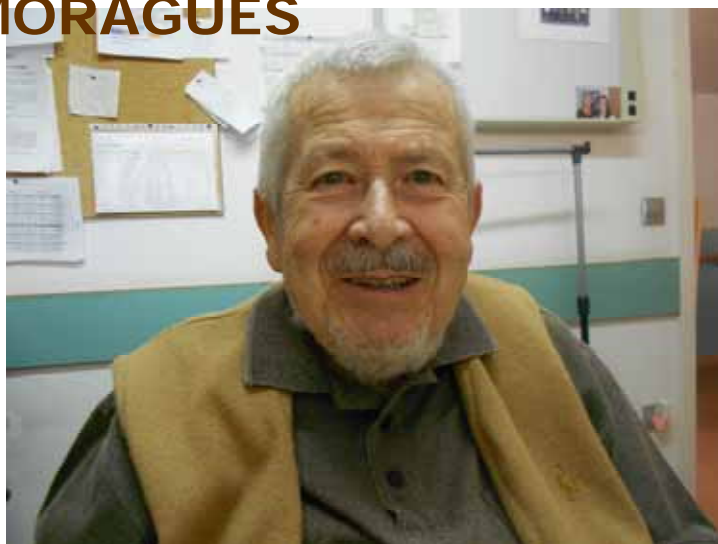
En primer lloc permeteu-me presentar-me, sóc en Joaquim Moragues, un element del 3er pis i que, com tots vosaltres, té moltes ganes de curar-se. Avui em dirigeixo a vosaltres per explicar-vos una anècdota que em va passar en una de les tantes classes de l'acadèmia on vaig treballar durant 42 anys.

Les classes eren mixtes, amb alumnes de 16 i 17 anys, que s'asseien en files, davant els més aplicats i a mesura que t'anaves allunyant de la pissarra es col·locaven els menys estudiosos.

Un dia explicant un tema de matemàtiques molt difícil, em costava que els alumnes ho entenguessin i, després d'explicar-ho diverses vegades, vaig voler comprovar que havien entès la teoria. Vaig posar un problema a la pissarra i vaig demanar que algú sortís a resoldre'l. Durant una estona es va produir un silenci terrible, de sobte un noi de l'última fila va aixecar la mà. A tots ens va sorprendre, l'únic que havia entès la lliçó era un dels alumnes amb més pocatraça. Jo vaig aprofitar per fer veure a la resta de companys que només feia falta estar atent per entendre els problemes i que treballant, fins i tot el menys aplicat, podia resoldre'l.

Després d'uns minuts felicitant-lo i posant-lo com a exemple, el noi va dir: "Senyor mestre, puc anar al bany?"

JOAQUIM MORAGUES

Les nostres receptes

Amanida russa

Per les Sres. Carmen Call, Antònia Roig, Carmen Sanchez, Anna M. Santos i el Sr. Ramon Serrano.

Ingredients per a 4 persones:

500 g de patata	250 g de pastanaga	250 g de pèsols
1 pebrot vermell	Olives	Tonyina
Formatge	Pernil dolç	Anxoves
Maionesa	Sal	

Elaboració:

Pelem les patates i les pastanagues, les tallem a dauets i les posem a bullir juntament amb els pèsols. Mentre, escalivem el pebrot vermell; si no tenim pebrot natural també es pot utilitzar una llauna de pebrot en conserva.

Un cop cuites les patates, les pastanagues i els pèsols ho posem en una safata i ho deixem refredar. Finalment, hi afegim les olives tallades a rodanxes, el pernil dolç i el formatge tallat a dauets, les anxoves i la tonyina al gust.

Ho barregem bé i hi afegim maionesa.

Per servir-ho, posar-ho en una plata i decorar-ho amb tires de pebrot i olives.

i coses casolanes

Taps de cera i mal d'oïda

Per les Sres. Rosa Boix, Rosario Guitart, Ramona Oliva i Conxita Pallarés.

Treure la cera de les oïdes:

- Escalfar una mica d'oli en una cullereta. Quan estigui tebi, buidar-ho a l'orella. Repetir l'acció durant uns dies i esperar. Al cap d'una setmana, amb una xeringa, injectar aigua tèbia a l'orella. Els taps de cera sortiran.
- Aplicar 3 gotes de llet materna a l'oïda.

Mal d'oïda:

- Agafar mitja ceba, extreure la part central per què quedi buida. Escalfar al forn i aplicar sobre l'orella.
- Bullir unes fulles d'orenga en mitja tassa d'aigua durant tres minuts. Retirar del foc i deixar refredar. Esprèmer les fulles i posar-ho en un comptagotes. Aplicar tres gotes a l'orella.

Els remeis casolans recollits provenen de l'experiència dels padrins i de la cultura popular. Cal recordar que no tenen una base mèdica o científica comprovada.

Parlem amb la gent gran

Sra. Antònia Roig

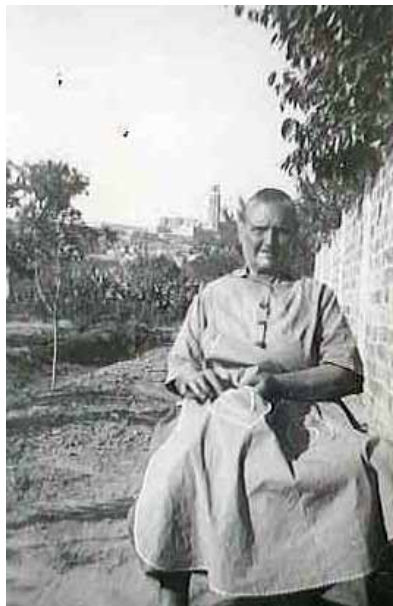
VEDETTE

L'Antònia va néixer a Badalona el 4 d'agost de 1937. Durant uns anys de la seva vida va poder realitzar un somni que tenia des de ben petita: ballar. Va ser vedette del teatre revista El Colsada i va viatjar moltíssim. En aquestes pàgines ens explica la seva història i ens transmet la satisfacció de fer el que un vol fer.

Hi ha certes vivències en l'existència de les persones que deixen una petjada important, no tant per la seva durabilitat en el temps sinó per la seva intensitat. Això, és el que va passar a la vida de l'Antònia Roig.

Tot va començar quan tenia 21 anys, dos anys després de morir la persona que més estimava i que l'havia criat: la seva àvia. Aquesta pèrdua va canviar el destí de la seva vida. En no retenir-la res a Lleida, l'Antònia va marxar a Barcelona per complir un somni que sempre havia tingut: ser ballarina.

El seu físic no li va permetre fer ballet clàssic, tal com ella volia. Les seves cames no podien resistir els entrenaments tan forts que aquest art exigeix. Així doncs, va decidir ballar d'una altra manera... però, al cap i a la fi, ballar.

Els entrenaments en el Teatre Revista "El Colsada" eren molt més lleugers que els exigits en ballet, malgrat haver d'assajar durant tota la setmana moltes coreografies que havien d'estar enllestides per representar-les els caps de setmana.

Aquí, en el teatre, és on va conèixer un tipus de vida molt diferent al de les seves terres lleidatanes. També va ser on es va enamorar del que seria el seu marit, un jove veneçolà que estudiava a Santiago de Compostel·la.

"Venia a veure'm actuar en el teatre tots els caps de setmana. Crec que ell també estava enamorat de mi."

Durant aquest període de la seva vida va viatjar moltíssim per tota Espanya: Madrid, Salamanca, Toledo, Vigo, Saragossa... i mil llocs més.

"Còrdova i Granada em van agradar molt. Malgrat ser catalana, em sentia com a casa."

Al cap de tres anys de vida trepidant i intensíssima va abandonar la Revista per a convertir-se en mare. Amb 24 anys, Antònia va tenir al seu primer fill, el Jordi. El naixement va tenir lloc a Vigo i als cinc mesos va marxar, amb el seu marit i el seu fill, a Maracaibo (Veneçuela). Per aquelles terres es va quedar cinc anys, temps suficient per a tenir dues filles més, la Maria Antonieta i l'Elizabeth, i acabar la seva estada sud-americana amb una separació matrimonial.

De retorn a Lleida, l'Antònia va començar a treballar i va donar per conclòs el seu somni de ballarina.

Creus que la teva vida hauria estat diferent si no haguessis estat vedette?

Suposo que sí, però no m'imagino la meva vida sense aquest període de temps. Vaig gaudir molt.

El temps que vas ser ballarina a la Revista, et va donar oportunitat per a conèixer gent diferent?

Sí, molta gent, però no sempre van ser agradables.

Què vols dir exactament?

Vaig descobrir que el món de l'espectacle és molt traïdor.

Llavors, és possible que et penedeixis d'alguna cosa?

No. Malgrat ser un món molt especial, no em penedeixo d'haver-hi format part durant un temps. A més, penedir-me a hores d'ara, seria absurd. Forma part del meu destí.

Trobaves a faltar alguna cosa quan estaves fora?

Sí, als meus avis. Sobretot a la meva àvia.

Tornaries a fer-ho?

Sí, vaig fer el que volia fer. Vaig complir el meu somni.

Recordem

La música

Ens agradi més o menys, la veritat, és que la nostra vida està envoltada de música. En la nostra cultura o allà on anem, sempre hi és present en els moments importants de les nostres vides. Els temps canvien, les músiques evolucionen i els gustos musicals de les persones es renoven, ajustant-se més d'un cop a les tendències de moda. Però, com si de matèria es tractés, la música ni es crea ni es destrueix: únicament es transforma.

Avui, els nostres padrins recorden la importància que va tenir la música en les seves vides.

Sensacions

Tots els padrins coincideixen en que la vida hagués estat molt diferent sense música. Alguns d'ells ens diuen que tenir música a la vida és "una manera de viure diferent". La veritat és que la música emociona i aquest fet transforma les nostres vides. Ens diuen que quan eren joves la música els transmetia molta alegria, però amb el pas del temps, també els ha anat acostant altres sensacions una mica més nostàlgiques. De vegades, fins i tot tristesa, pel record d'alguns moments o de persones que pot ser ja no hi són.

*“On hi ha música,
mala cosa no hi pot haver”*

Música i ball

Per als nostres padrins parlar de música és sobretot parlar de ball. Molts d'ells recorden aquells anys joves i el bé que ho passaven cada diumenge després d'una setmana de treball dur.

Acudien a les sales de ball per a divertir-se. Els que, en la seva joventut, vivien a Barcelona o a Lleida tenien més locals per a escollir. Uns altres, els d'aquí, també tenien les seves sales de ball, el Guiu, la Pista o la Pèrgola, servien de punt de trobada entre amics, familiars i músics. En aquells anys, un ball sense músics era inconcebible.

En els balls havia música en viu i un caliu que avui dia és difícil d'imaginar. El ball era un esdeveniment social important que es regia per normes socials molt diferents a les actuals, sobretot per a les noies. Elles ens comenten somrient: *"sempre calia anar amb una espelma"*. O era així o era no anar.

*"Música i flors
conquisten amors"*

*"A qui agrada el ball,
de festa en festa va"*

Festivitats i música

La música sempre ha acompanyat els esdeveniments importants de la vida de les persones.

Està present en les noces, els naixements, el carnestoltes, fins i tot, en el Nadal amb les seves nades. Però no cal esperar una festivitat per a escoltar música. La vida social sempre ha estat i està envoltada de música. Els padrins ens comenten que abans no hi havia tantes possibilitats d'escoltar música ja que no existien els aparells d'ara. Però hi havia altres recursos, existien músics que passaven pels pobles i tocaven uns instruments que avui dia estan en desús i alguns han desaparegut.

En els seus relats ens destaquen el fet que havia uns dies a l'any que no es podia ni ballar ni escoltar música en els llocs públics. Era durant la Quaresma, quaranta dies des del Dimecres de Cendra fins el Dijous Sant segons la religió cristiana. Però alguns d'ells ens diuen, en veu baixa i amb un somriure murri, que a casa ells feien el que volien.

Els instruments musicals de llavors

Alguns dels nostres padrins han conegut les gramoles o els gramòfons, aquests instruments que avui dia ens semblen tan estranys. Gràcies a ells recorden molts bons moments.

El Ramon, ens informa que la primera ràdio que va haver a la Seu va ser la seva, bé en realitat, la que va guanyar en una tómbola a França, i la Conxita ens explica que el restaurant familiar Marça va ser el primer local de la Seu d'Urgell que va tenir tocadiscs.

Una altra padrina ens diu que a Fígols, on vivia ella per aquell temps, acudia un músic, de tant en tant, amb un piano portàtil de manovella amb el qual alegrava els diumenges a tots els veïns.

Avui dia, ens pot semblar increïble escoltar aquestes narracions, ja que les tecnologies han evolucionat molt en poc temps i aquests instruments, tan propers cronològicament, poden resultar per a les noves generacions aparells força arcaics.

*“A bones ganes de ballar,
poc so és menester”*

*“Déu ens guardi del vi dolent,
i del violí d'un aprenent”*

El que tal vegada és realment increïble de la música és veure com, tan sols combinant els sons de la veu humana i dels instruments, aquest art és capaç de commoure la sensibilitat humana arribant a esfondrar barreres, unint pobles i generacions.

És la màgia que té la música.

Sensacions...

Alumnes del Col·legi Pau Claris

Per uns instants vaig viatjar per la nostra història, a partir de la vida dels nostres padrins.

Va ser una experiència molt agradable poder parlar i compartir records i aventures.

Em vaig sentir satisfeta de poder parlar amb ells.

Em va semblar molt bonic compartir part del nostre temps amb els avis i les àvies.. Així, nosaltres, vam aprendre d'ells i ells de nosaltres. Em va encantar!

Em vaig sentir emocionada quan vaig veure que estaven molt contents de veure'ns a nosaltres.

Em va sorprendre, pensava que no connectaríem tant amb la gent gran.

Em vaig sentir alegre.

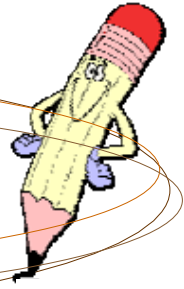
Quan vam arribar i vaig veure el somriure a la cara dels avis i de les àvies!

Vaig sortir molt contenta, aquella tarda, de l'hospital.

Els avis i les àvies tenen tantes coses a explicar que jo em vaig sentir orgullosa de poder-los escoltar.

Oci i Cultura

Endevina

Substitueix els números per les paraules que falten en aquestes cançons

Rossinyol, que vas a **1** rossinyol
encomana'm a la mare, rossinyol,
d'un bell **2** rossinyol
d'un vol.

Encomana'm a la mare, rossinyol,
i a mon **3** no pas gaire, rossinyol,
d'un bell **2** rossinyol
d'un vol.

Amb la llum del teu **4** ,
has omplert la meva vida.
Si em poguessis estimar,
ma **5** fóra complida.
I viuria tan **6** ,
que en mon rostre s'hi veuria,
la llum de l'agraïment,
i a tot hora et cantaria,
una cançó pels teus **7** ,
que jo mateix et faria,
i una cançó pels teus ulls,
per què en mig de tants esculls,
ells fossin la meva **8**
Rosor, Rosor,
llum de la meva vida,
Rosor, Rosor,
no desfacis ma **5** .

Baixant de la Font del **9**
una noia, una noia;
baixant de la Font del **9**
una noia i un **10** .
Pregunteu-li com se diu,
Marieta Marieta;
pregunteu-li com se diu;
Marieta de l'ull **11**

Som i serem gent **12**
tant si es vol com si no es vol,
que no hi ha terra més **13**
sota la capa del sol!

Solucions: 1: França, 2: boscatge, 3: pare, 4: mirar, 5: il·lusió, 6: content, 7: ulls, 8: guia, 9: Gat, 10: soldat, 11: vin, 12: catalana, 13: ufana.

Aparella:

Picolissima Serenata	1	1	Los Sirex
Mirando al mar	2	2	Los Sabandeños
No tengo edad	3	3	Antonio Machín
Para que no me olvides	4	4	Joan Manel Serrat
Ansiedad	5	5	Renato Carosone
El huerfanito	6	6	Carlos Gardel
Toda una vida	7	7	Mina
Si yo tuviera una escoba	8	8	Nat King Cole
Volver	9	9	Jorge Sepúlveda
Verde campiña	10	10	Gigliola Cinquetti
Ciudad solitaria	11	11	Los Panchos
Mediterráneo	12	12	Lorenzo Santamaría

Solucions: 1/5, 2/9, 3/10, 4/12, 5/8, 6/3, 7/11, 8/1, 9/6, 10/2, 11/7, 12/4.

L'Escola Pau Claris ens ha cedit aquesta obra d'art dels seus alumnes de 3r.

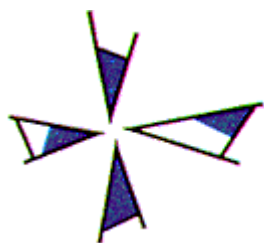
Moltes gràcies,

i felicitats als artistes!

Agraïm la col·laboració desinteressada en les Tardes de trobada de:

L'Olga i les ballarines de la dansa del ventre, Escola Isabel Doncel, Francisco Amat, Forn de pa artesà Serafí, Perruqueria Borja, Peixateria Roca, Forn-Pastisseria Duat, Centre Esportiu Esquitx, Restaurant Cal Pacho i Escola de ball Xavi Susanna.

fundació
sant hospital
la seu d'urgell